

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Dintr'o scrisoare dela Odessa

Fortificațiile Odessei au fost sfărâmate. În marea înclăștare erau puse față în față duhul și materia. Sufletul mare al soldaților noștri a zdrobit oțelul. Desprindem cele ce urmează dintr'o scrisoare făcută în fața Odessei la 28 IX 1941 și trimisă comunei Șiclău din județul Arad.

„Subsemnatul serg. vol. Meruța Gheorghe din Reg. 1 Roșiori respectos vă rog să binevoiiți a pune în vedere familiilor mai jos notate că fiii lor dragi și iubiți decând au plecat din Arad pe frontul de Est au luptat zi și noapte pentru apărarea patriei noastre, spre mândria Neamului și pentru zdrobirea bolșevismului“.

Urmează familiile Meruța Nicolae, Hornoi Ioan, Cărăușan Gheorghe, Leucă Nicolae, Stana Pavel, Murgu Gheorghe, Ișpanuț, Codreanu Traian, Neamțu Teodor, Codreanu Dimitrie (cu doi fii pe front), alt Codreanu Dimitrie, Rus Tie. Fiecărei familii i se scrie despre fiul ei că „stă în focul cel năpraznic, dar bunul Dumnezeu l-a ajutat de-a scăpat viu și sănătos până în prezent, dorind și familiei și sătenilor multă sănătate“.

Unul „e foarte îngrijorat de familia lui de acasă că e singură fără nici o conducere“. Toți însă luptă „pentru lărgirea hotarelor țării noastre sfinte și păzirea sfintelor Biserici ca să nu cadă pradă bolșevicilor, cum a fost în Basarabia și Bucovina... A fost numai jaf din sfântu Lăcaș de rugăciune... Au luptat „cu gândul spre mândria Patriei și apărarea creștinismului... pentru a-și apăra glia strămoșească și graiul nostru sfânt și a stârpi bolșevicii care nu aveau biserică și Dumnezeu“.

Din întreagă istoria rar se va găsi o asemenea conștiință luminată a soldatului, cum s'a arătat în acest războiu sfânt. Fiecare soldat și-a desgropat din străfundul sufletului tot ce are mai de preț, mai luminos și mai sfânt. Ziarele noastre au scris un lung șir de articole pentru susținerea marelui cauze a Neamului. Ele

insă au fost mult depășite de cei care scriau de acasă celor de pe câmpul de bătaie și de către ostașii care scriau familiilor. Scrisoarea urmează astfel:

„Domnule Primar rugăm toți acești de mai sus să binevoiiți ca această adresa să fie predată Părintelui Monția sau Codreanu spre a fi cetită în Sfânta biserică... și tot odată a vă ruga lui Dumnezeu zi și noapte pentru noi cei ce stăm la datorie... Părinte cu lacrimi în ochi vă rog să faceți rugăciuni pentru iertarea păcatelor părinților mei Ioan și Elisabeta și sora Floarea și pentru toți eroii căzuți pe câmpul de onoare“.

Sunt frumoase și pline de un înalt înțeles gândurile din această scrisoare scrise tinerilor premilitari.

„Dragi Tineri premilitari, mă adresez și Dv. cu puține rânduri dându-vă îndemnul de a asculta pe Comandantul vostru și a învăța toate cele bune și folositoare pentru voi, pentru ca să fiți mândri și vioi când vă va chema țara la datoria sfântă, că sunteți toți fala Neamului de mâine, fii ai bravilor Eroii.“

Cu Dumnezeu înainte. Salutări dela Marea cea mare. După atâtea lupte cu ajutorul lui Dumnezeu vom cuceri azi mâine Odessa... Vă rugăm prea iubiți săteni, confirmați primirea prin o carte poștală...“

Confirmăm și noi primirea acestor gânduri. Din ele înțelegem ce mare putere stă în legătura soldatului cu satul său natal și că această legătură stă la temelia iubirii de neam, de țară și de biserică. Această mare și sfântă putere a zdrobit fortificațiile Odessei. Cum am ști să dăm mai bine în grija preoților, învățătorilor și tuturor celor încredințați cu educația, să cultive tot mai mult această legătură? Sergentul Meruța ne-o spune îndeajuns. Dumnezeu să-l păzească și pe el și pe toți cei împreună cu el și să-i binecuvinteze cu harul său și cu iubirea sa de oameni.

F. C.

Noile norme de salarizare a Clerului

În clipa ceasurilor de jertfă și refacere națională, luminații sfinți ai Statului nostru fac cele mai mari eforturi pentru a restabili nivelul între salariul funcționarului și prețul produselor de prima necesitate. Deoparte prin legi potrivite s'a pus stavilă urcării nejustificate a prețurilor, iar de altă parte printr'un nou Decret-lege, s'a urcat simțitor salariul funcționarilor publici, prin urmare și a clerului.

Pentru orientarea fraților mei întru Domnul, redau la vale extras din tabela de salarizare și unele precizări în legătură cu noua salarizare:

Grupa A.: Patriarh, lei 72.000, Mitropolit 50.000, Episcop 39.000, Arhiepiscop 30.200;

Referent patriarhal cu 5 gradații 38.800, cu 4—34.000, cu 3—31.050, cu 2—27.150, cu 1—23.300, fără gradații 19.000;

Referent eparhial cu 5 gradații 35.200, cu 4—31.700, cu 3—28.050, cu 2—24.650, cu 1—21.100, fără gradații 17.800;

Preot doctor în teologie cu 5 gradații lei 17.200, cu 4—15.500, cu 3—13.750, cu 2—12.050, cu 1—10.300, fără gradații 8.600;

Preot licențiat în teologie cu 5 gradații lei 15.600, cu 4—14.050, cu 3—12.500, cu 2—10.900, cu 1—9.300, fără gradații 7.800;

Preot cu Institut teologic și bacalaureat, sau diploma școlii normale, cu 5 gradații lei 14.400, cu 4—12.950, cu 3—11.500, cu 2—10.100, cu 1—8.650, fără gradații 7.200;

Preot cu 10 clase seminar ori Institut teologic fără bacalaureat sau diploma școlii normale cu 5 gradații lei 13.200, cu 4—11.900, cu 3—10.550, cu 2—9.250, cu 1—7.900, fără gradații 6.600;

Preot cu seminar grad II cu 5 gradații lei 12.200, cu 4—10.800, cu 3—9.600, cu 2—8.400, cu 1—7.200, fără gradații 6.000;

Preot cu seminar grad I cu 5 gradații lei 9.600, cu 4—8.650, cu 3—7.700, cu 2—6.700, cu 1—5.750, fără gradații 4.800.

Grupa C.: Cântăreț bis. sau diacon cântăreț — absolvenți ai școlii de cântăreți, cu 5 gradații lei 8.000, cu 4—7.200, cu 3—6.400, cu 2—5.600, cu 1—4.800, fără gradații 4.000;

Grupa D.: Cântăreț bisericesc rural, cu 5 gradații lei 2.400, cu 4—2.150, cu 3—1.900, cu 2—1.700, cu 1—1.450, fără gradații 1.200.

În aceste tabele și cifre înșirate mai sus se cuprinde salariul brut ce corespunde cu categoria I. de salarizare, ce se plătește preoților din București.

Preoții însă cari exercită funcțiunea în orașe de categoria II-a cum e Aradul, Timișoara, etc. vor conta numai pe 92% salar brut.

Iar preoții cari exercită funcțiunea în comune urbane sau orașe de categoria III vor avea salar brut 88% din cel stabilit în tabela de mai sus.

În fine preoții cari exercită funcțiunea în comune rurale sunt cuprinși în categoria IV și li se va socoti 80% salar brut. De exemplu: Un preot licențiat cu 2 gradații pe tabelă are lei 10.900 salar brut, însă dacă îndeplinește slujba într'o comună rurală de categoria IV va avea salar brut 8.720 lei, adică 80%.

Din acest salar brut se detrage impozitul pe salarii și cotizația la fondul general de pensii, pe baza unor tabele ce nu pot fi reproduse aci fiindcă n'au un procentaj fix ci proporțional.

În fine din acest salar brut se va mai detrage o primă de 5% pentru *Institutul general de asigurare economic, credit și ajutor a funcționarilor publici* ce a luat ființă prin acest Decret-lege de salarizare.

După aceste detrageri, se va adăuga *sporul familiar, 500 lei de fiecare copil*. Acest spor sau alocație e scutită de orice reținere, impozit sau pensie și nu poate fi poprit pentru nici un fel de datorie.

Sporul sau alocația familiară se dă pentru copii numai până la vârsta de 16 ani. Plata acestei alocații se poate prelungi până la vârsta de 25 ani dacă copiii urmează o școală sau pregătesc o profesiune de pe urma căreia să-și poată câștiga în viitor singuri existența.

Deasemenea plata alocației se prelungește până la 25 de ani împliniți dacă copiii n'au venituri lunare mai mari de 1000 lei în comune rurale și 2000 lei la orașe.

Tot la fel se prelungește plata alocației peste vârsta de 16 ani când copiii sunt inapți din punct de vedere fizic și psihic să-și câștige existența.

Funcționarul respective preotul are drept la restituirea cheltuelilor de transport și la o indemnizație pentru cheltuelile de întreținere în deplasările ordonate în interes de serviciu.

La nașterea unui copil se acordă o indemnizație echivalentă cu salariul brut pe o lună, fără a depăși suma de lei 6000, iar la căsătorie o sumă echivalentă cu salariul brut pe 2 luni, dar să nu treacă peste 20.000 lei.

Acest salar majorat se va plăti începând cu 1 Octomvrie 1941.

Cu ocazia acestei noi salarizări s'a rezolvat un vechiu desiderat al clerului, *gradația a cincea* prevăzută și încadrată în actuala lege.

În mod simțitor s'au urcat și pensiile plătibile din bugetul Statului cu data de 1 Octomvrie 1941, în raport cu cvantumul lor actual cum urmează:

Pensiile până la 750 lei brutto lunar cu 100%, dela 750—1.500 cu 50%, dela 1.500—2.500 cu 30%, dela 2.500—10.000 cu 20%, dela 10.000—20.000 cu 10%.

Pensiile majorate astfel nu pot depăși în nici un caz suma de lei 20.000 brutto lunar,

De sporurile de mai sus beneficiază și funcționarul sau urmașii acestuia ale căror pensii se vor stabili după aplicarea prezentei Legi, cu condiția ca noua pensie brută să nu depășească pensia ce i s'ar cuveni potrivit normelor în vigoare calculate, ținându-se seama de salariile sporite cu începere dela 1/X 1941 corespunzătoare funcțiilor avute de funcționar în ultimii ani de serviciu (Art. 2).

În actualele împrejurări când Patria cere sacrificii de sânge și împrumuturi dela fiii săi, nu ne putem aștepta la mai mult. Dacă în trecut am suferit, vom trece și aceste vremuri grele, cu acelaș curaj și cu gândul la un viitor mai bun și mai liniștit.

Pr. Dr. R. Popa
Bonțești.

Prietenia

Cei vechi se întrebau dacă prietenia stă în a iubi ori în a fi iubit. Care e partea cea mai cu câștig? Și brodau apoi pe chestiunea aceasta o mulțime de variațiuni bogate. Creștinii nu stăteau la îndoială. Mântuitorul a spus: „Mai fericit e cel care dă decât cel care primește“. Și: „Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca viața lui să și-o pună pentru prietenii“.

Desigur, că fiecare dispozițiune lăuntrică trebuie să se descopere la început prin fapte proprii; ori a fi iubit, e un act de prietenie din partea altuia. Că sunt iubit, poate să dovedească că sunt bun, nu însă că așa fi prieten. De altfel nu prețuim mai mult pe cei în stare de a iubi decât pe cei cari primesc iubirea? Pe aceștia din urmă, îi privim ca și vrednici de dispreț dacă nu răspund iubirei care li se arată. Și apoi, dăm ca pildă de iubire măreață, iubirea mamelor cari se mulțumesc să fie uitate, disprețuite, numai ca fiul lor să crească.

Cel care iubește mai tare, trebuie să fie cel mai bun; cel mai bun e totodată și cel mai credincios prieten. Așadar, prietenia pe care cel mai bun prieten o reprezintă în cel mai mare grad, stă în iubirea activă. Intocmai ca și în iubirea Dumnezeuască, Dumnezeu mă iubește ca să fiu; mă iubește ca să fiu iubitor și aceasta e un reflux al valului său, ocean al iubirei. Ori, Dumnezeu e iubirea vie, modelul iubitului. Așa că, o pot spune din nou, sunt sigur că a iubi, mai mult decât a fi iubit, e rolul adevăratei prietenii.

Mulți susțin că e greu să-ți așezi un prieten, fără să-și dea seama că ci înșiși cu greu pot fi prieteni. Cer prea mult; cer ceea ce ei n'ar putea da în prietenia lor. Prietenul adevărat e acela care,

conștient de puținul pe care îl avem și de ceea ce suntem, conștient de puținul pe care ni-l poate făgădui, caută pentru noi, dincolo de el și noi, ceea ce ne depășește. Prietenul adevărat e acela care știe că e premergătorul unui Prieten mai mare și mai deplin.

Cere dar prietenului tău să-ți împărtășească valoarea lui profundă în care se reflectează Dumnezeu și nu ușurătatea lui, favorurile și îndatoririle lui. Din partea ta ține-te cu inima aproape de el, ca și cu un potir răcoritor și întăritor, fără să stăruiești să bea prea mult din el, așa după cum face medicul cu bolnavul pe care îl nutrește.

Un sfânt spunea așa: „Să ne ținem de olaltă ca să nu poată face nimeni nimic împotriva noastră“. Ceea ce vrea să zică: să fim două făpturi într'o făptură; două euri despre care fiecare să poată spune: noi; să fim la olaltă ceea ce fiecare singur n'ar izbuti să fie.

Prietenia e o afacere în care ajuți și ești ajutat să te bucuri de Dumnezeu.

După A. Sertillanges de Gh. P.

Despre ce să predicăm?

În Dumineca 22 după Rusalii, 2 Noemvrie 1941, să vorbim despre cinstirea săracilor.

„Cei din urmă vor fi întâi și cei dintâi vor fi pe urmă“ (Mt. 20 v. 16). Cuvintele acestea ale Mântuitorului se vor împlini în întregime după obșteasca înviere când dreptii — de cari lumea nu era vrednică (Evr. 11 v. 38) — vor ocupa locurile cele dintâi, iar păcătoșii, cari au stăpânit pe pământ, vor fi aruncați în întunecul cel mai din afară (Mt. 25 v. 30). Dar ele au început a se împlini încă în această viață în Biserica creștină, ale cărei temelii le-a pus însuși Fiul lui Dumnezeu. Ordinea din Biserică răstoarnă socoteala veacului prin 3 lucruri: a) În lume cei bogați au locurile cele dintâi, în Biserică (împărăția lui Hristos) întâietatea este a celor săraci. Aceștia sunt cei dintâi născuți și adevărații ei copii (I. Cor. 1 v. 26, 28). b) În lume săracii sunt supuși bogaților. Ei nu par a se fi născut decât pentru a sluji acestora. În Biserică însă dimpotrivă bogații nu sunt primiți decât pentru a sluji săracilor. c) În lume privilegiile sunt pentru cei bogați și puternici, săracii nu au aci loc decât prin sprijinul lor. În schimb în Biserică harurile și binecuvântările sunt pentru săraci, iar bogații nu ajung la niciun privilegiu decât prin mijlocirea săracilor. De aceea bogații sunt datori: a cinsti pe săraci, a le ușura sarcinile și a participa la privilegiile lor.

Sf. Ioan Gură de Aur, pentru a ne face să cunoaștem avantajele sărăciei ne înfățișează două

orașe: unul locuit numai de bogați, celalalt având numai săraci. Orașul bogaților are multă pompă și strălucire, dar este fără putere de viață și are o temelie șubredă. Abundența, acest dușman al muncii, care face pe bogați incapabili de eforturi mari dar pururea gata pentru voluptăți, le tocește spiritul și le moleșește curajul prin lux, mândrie și trândăvie. Lipsit de osteneală și sudoare, fără dușmani din afară, orașul pompos sfârșește a se ruina de sine prin sarcina bogăției. În orașul săracilor lipsa și necazul, stropite cu lacrimi și sudoare, ascuțesc mintea, călesc răbdarea și întăresc voința, din care răsare știința, artele și descoperirile. Nu găsim a avea aceste două orașe deosebite. În lume bogății trăesc amestecați cu săracii. Numai Mântuitorul, trimisul cerului, a putut construi a avea o cetate a săracilor: Biserica.

În V. T. Dumnezeu și-a arătat mai mult puterea judecătoare. Pentru împlinitorii legii El a făgăduit acolo bunuri vremelnice, bogății pământești și viață lungă (Fac. 27 v. 28). Făgăduința Sinagogei era: oameni puternici și case bogate. Abia Bisericii i-a făgăduit Dumnezeu o strălucire lăuntrică (Ps. 44 v. 14). În Evanghelie nu se mai vorbește despre bunuri vremelnice. Hristos pune în locul lor: *suferința și crucea* (Mt. 16 v. 24). Prin aceasta cei din urmă (săracii și cei suferinzi) au devenit cei dintâi, adevărații cetățeni ai Bisericii, iar cei dintâi (puternicii și bogații) cei din urmă. În N. T. Fiul lui Dumnezeu vine în lume având chipul *smereniei*, și purtând semnele sărăciei și ale suferinței. Acest Dumnezeu vrând să-și umplă casa (Biserica) trimite slugile să-i aducă pe toți săracii, bolnavii, orbii și ologii (Lc. 14 v. 21—23). Numai aceștia poartă *semnele* Lui. Ei sunt „săracii lui Dumnezeu” (Ps. 71 v. 2). Către ei este trimis Mântuitorul (Lc. 4 v. 18). Lor le adresează prima predică (de pe munte) numindu-i „fericiți” și lor le făgăduiește împărăția Sa cea vecinică (Lc. 6 v. 20).

Nu e de ajuns a avea milă de săraci și a-i ajuta. Ei trebuie *cinstiti* fiindcă poartă chipul și asemănarea lui Hristos printre noi. În ei Hristos Domnul: flămânzește, însetoșează, este gol, bolnav, geme de lanțuri, suferă de frig și arșiță (Mt. 25 v. 35—40). Pătruns de cinstea cuvenită săracilor sf. Apostol Pavel se roagă lui Dumnezeu ca darul (colecta) pentru săracii din Ierusalim să fie bine primit de către aceștia (Rom. 15 v. 30—31). Nu-i zice „milostenie” ci „slujba” ce are a le-o face săracilor.

La început Biserica creștină s'a compus mai mult din săraci. Bogații cari voiau să între în ea își aduceau averile și le puneau la picioarele Apostolilor pentru a fi folosite în slujba săracilor (F. Ap. 4 v. 34—35). Iisus nu a căutat pe bogați pentru

bogăția lor (Mt. 19 v. 23—24). Poarta Bisericii li s'a deschis numai cu scopul de a veni în ajutorul săracilor. Nu este rușine a sluji săracilor. Patriarhul Avraam, tatăl credincioșilor, nu se rușina a întimpina pe săraci și a le sluji la masă (Fac. 18 v. 2). El trebuie să fie o pildă pentru bogați.

Atât sărăcia cât și bogăția își au sarcinile lor. Săracul nu are cele de lipsă pentru traiu iar sarcina bogatului este însăși abundența sa. De aceea trebuie primit sfatul sf. Apostol Pavel: „Purtați-vă sarcinile unii altora și veți împlini astfel legea lui Hristos” (Gal. 6 v. 2). Dând săracului bogatul îi ușurează sarcina, iar acesta îi ajută a-și purta povara. În felul acesta sarcinile devin egale (II. Cor. 8 v. 13—15). Bogații ar fi altcum streini în Biserică. Slujirea săracilor îi face și pe ei cetățeni și-i curățește de molipsirea bogăției. Orice fel de titluri ar purta în lume, în Biserică bogații sunt numai *slujitori ai săracilor*.

Numai împărțind cu cei săraci sarcina sărăciei bogății se fac părtași de privilegiile acestora, fără de care nu este nici o mântuire pentru ei. În fiecare împărăție sunt privilegiați aceia cari prin înrudire sau prin slujba ce o au, petrec în apropierea stăpânitorului și strălucirea coroanei lui se resfrânge și peste dâșșii. Așa este și în împărăția lui Hristos. Coroana Lui este de spini iar strălucirea ei: suferință și durere. Iisus fiind însuși sărac și lipsit, a primit în societatea Sa pe semenii Lui. Cu ei împarte toate privilegiile Sale. Pentru bogații nemiloși El nu are decât cuvinte de amenințare (Lc. 6 v. 24), de care aceștia nu vor scăpa decât răscumpărându-și nedreptățile prin milostenii (Dan. 4 v. 24), și căutând mila din mâinile săracilor (Mt. 5 v. 7). Porțile împărăției rămân închise pentru bogați dacă nu-i vor introduce acolo cei săraci (Lc. 16 v. 9). Astfel: harul, mila, iertarea păcatelor și însăși împărăția cerurilor, sunt în mâna săracilor. Bogații trebuie să le dea bunurile vremelnice spre a culege binefacerile spirituale; să ia parte la suferința săracilor spre a se împărtași de privilegiile lor.

Nu ajunge a privi pe săraci cu ochii de carne. Ei trebuie văzuți cu ochiul lăuntric (mintea luminată de credință). Ceice îi privesc cu ochii trupești nu văd în ei decât ceva josnic și deaceia îi desconsideră. Ceice le deschid însă ochiul lăuntric vor vedea în ei pe Iisus Hristos, chipul sărăciei Lui, cetățenii împărăției și moștenitorii făgăduințelor Lui, fiii adevărați ai Bisericii Sale, împărțitorii binefacerilor Lui și cele dintâi mădulare ale trupului Său mistic (Iac. 2 v. 5).

„Fericit este celce se uită (cu înțelegere) spre sărac și strein. În ziua cea rea îl va izbăvi pe el Domnul”. (Ps. 40 v. 2).

Cărți

Calendarul creștinului ortodox pe anul 1942. Redactor: *Prot. C. Magieru*. Ed. Diecezana Arad.

Am anunțat în numărul trecut al revistei apariția Calendarului oficial al Eparhiei Aradului. Revenim acum pentru a-i arăta însemnătatea și necesitatea de a se introduce în casele tuturor credincioșilor din Eparhie.

Despre unul dintre marii noștri scriitori (I. L. Caragiale mi se pare) se spune că de câteori pleca la drum lua cu el trei cărți: Mersul trenurilor, Calendarul și Sf. Scriptură. Intrebat de ce face aceasta, a răspuns cam așa: Iau cu mine *Mersul trenurilor* ca să cunosc mersul lor, *Calendarul* ca să cunosc mersul vremii și *Sf. Scriptură* ca să cunosc mersul vieții.

Dacă pentru o călătorie oarecare sunt necesare aceste cărți — ne referim la Calendar și Sf. Scriptură — desigur ele au o însemnătate covârșitoare pentru orientarea noastră în veac și pentru călătoria spre patria vieții eterne.

Calendarul este o oglindă, un îndreptar și un certificat; o oglindă a trecutului și a prezentului, un îndreptar care ne călăuzește pașii pe cărările vieții și ne invederează datoriile și idealurile ce le avem de împlinit; un certificat despre gândurile și preocupările spirituale și materiale pe care le-au avut la un moment dat autorii articolelor și redactorul lui. În felul acesta Calendarul e o carte de căpătâi, o unealtă culturală clasică, cel mai răspândit mijloc de propagandă religioasă în masele populare, cea dintâi carte de cetit, după cărțile bisericești.

Iată de ce, autoritatea bisericească nu poate sta indiferentă când e vorba de răspândirea Calendarelor în popor, și iată de ce ea este cea dintâi interesată să alcătuiască Calendarele cele mai bune, cele mai interesante și cele mai folositoare obștei credincioase.

Răsfoind Calendarul nostru rămânem încântați de cuprinsul lui variat și selecționat, la care au colaborat aproape toți preoții purtători de condei din Eparhie, pe lângă celelalte numeroase articole, poezii, sfaturi și cugetări grele de înțelepciune, adunate cu vădită pricepere. Nu lipsesc dintre subiecte problemele de interes general: creștinesc, românesc și plugăresc, precum și cele privitoare la așezămintele eparhiale, cum este Mănăstirea Bodroglui. S'au arătat emoțiile și impresiile puternice pe care le-au trăit pelerinii cu ocazia pelerinajului dela Adormirea Maicii Domnului și în special efectul deosebit ce l-a avut „Drumul Crucii“, cu cele 14 popasuri, despre care un cronicar scrie între altele și aceste rân-

duri: „Cuvântul moralizator, biciuitor de moravuri rele, dar totuși înaripat și de o vigurozitate rară, se imprimă adânc în ființele celor de față, lăsând să se înțeleagă că nu se va uita degrabă.“ Intr'adevăr, ceice au fost de față își amintesc de acele cuvinte care nu se pot uita și care au făcut ascultătorilor impresiile cele mai profunde și mai durabile. E bine că s'au publicat astfel de „impresii“, pentru ca, pe viitor, credincioșii să se îndemne a lua parte la misiunile dela mănăstire în număr și mai mare, ea fiind un focar puternic de lumină și viață duhovnicească.

Cu bogatele sale îndrumări practice și istorisiri moralizatoare, cu frumoasele și numeroasele sale ilustrații, cu proverbele și poeziile sale religioase, *Calendarul creștinului ortodox* este o lucrare de cel mai înalt interes cultural și misionar. De aceea se așteaptă să fie răspândit și cetit din dragoste și nu din poruncă.

Informațiuni

■ **P. S. Sa Părintele Episcop Andrei** a asistat Duminecă în 19 Oct. c., la Sf. Liturghie oficiată în biserica din Arad-Cetate de către preoții I. Hălmașean, I. Berghian și I. Bențea. La serviciu au luat parte pe lângă răniiți din spitalul militar, elevii dela liceele „M. Nicoară“, „A. Vlaicu“ și dela Școala Normală „D. Țichindeal“. După priceasnă P. Sfinția Sa a ținut tinerimii școlare o luminoasă și adânc pătrunzătoare predică, despre evanghelia învierii tinărului din Nain, din care se pot scoate trei învățăminte: mila Mântuitorului față de părinții cari își pierd copiii, dragostea Lui față de tineret și puterea Lui asupra vieții și morții tinerimei. După ce relevă bogăția și frumusețea învățăturilor biblice cu privire la tineret și îndeamnă școlarii să le urmeze (mai ales înțelepciunea cuprinsă în Proverbe și Eclesiast), P. Sfinția Sa încheie că Europa creștină are trebuință de un tineret renăscut, înviat ca și cel din Evanghelie la chemarea Mântuitorului: *Tinere, îți zic: Scoală-te!*

■ **Prefectura județului** a primit următorul răspuns al domnului Mareșal I. Antonescu Conducătorul Statului la telegrama d-lui Prefect Col. V. Mihailescu, trimisă cu prilejul căderii Odesei: „Domnului Col. V. Mihailescu Prefectul județului Arad“.

„*Mulțumesc călduros populației orașului și județului Arad pentru rugăciunile înălțate și pentru recunoștința mărturisită eroicelor jertfe de istorie și de reîntregire de țară.*

ANTONESCU, Mareșal al României și Conducător al Statului“.

Dăm mai jos textual și telegrama trimisă de Prefectura județului, în ziua de 17 crt.

„*Domnului Mareșal Ion Antonescu Conducătorul Statului, București*“.

„In ceasul de față populația orașului și județului Arad înaltă rugi fierbinți, cu prilejul strălucitei victorii dela Odessa, pentru scumpii noștri eroi, isbânda Crucii și pentru înfăptuirea aspirațiilor noastre naționale. In numele acestei populații, Vă rugăm să binevoți a primi cele mai adânci sentimente de omagiu și de admirație pentru sublimul act de vitejie și de eroism al glorioasei noastre Oștiri și asigurarea întregii noastre recunoștințe și a devotamentului profund ce Vă păstrăm ca suprem Conducător de Țară și de Oștire.

Prefectul județului Arad,
Colonel V. Mihailescu“.

■ **D-l Dr. Cornel Radu**, primarul orașului și directorul Spitalului de Copii și a Școlii de Surori infirmiere din Arad, aduce la cunoștința P. C. Preoți următoarea adresă, cu rugămintea de a i se da atenția cuvenită:

„Am onoare a Vă face cunoscut că, Ministerul a hotărât înființarea unei școli de Surori infirmiere în orașul nostru. Școala va funcționa cu începere dela 1 Noemvrie a. c. sub direcția noastră. — Inscrierile se pot face zilnic la administrația Spitalului de Copii sau Spitalul Central.

Condițiuni de primire: Vârstă 18-30 ani.

Minorele cu învoirea părinților.

Pregătire școlară: 4 cl. secundare.

(In mod exceptional se pot primi și cu 3 cl. secundare sau 7 cl. primare, dacă dovedesc la examenul de admitere cunoștințe suficiente).

Având în vedere că scopul înființării acestei școli este de a pregăti infirmiere cu instrucție și educație aleasă, ca astfel asistența medicală a bolnavilor din spitale să se asigure în condițiuni superioare acelea de astăzi, cu onoare Vă rog să binevoți a face o intensă propagandă în cercul d-voastră de activitate pentru ca să se înscrie un număr cât mai însemnat de eleve.

Prin noua armonizare a salariilor, retribuția infirmierelor s'a majorat în așa măsură, încât și din punct de vedere material se vor bucura de o situația mulțumitoare.“

■ **Despre „Biserica moscovită“**, d-l P. Neomianu publică în ziarul „Țara“ din Sibiu un articol în care apreciază foarte sever istoria creștinismului rusc. D-sa afirmă că rușii s'au creștinat numai de formă, la întâmplare și din calcule lumești. Apoi „Moscova râvnea să devie a treia Romă fără legile și instituțiile lui Justinian și fără să se fi cutremurat din adâncuri pentru frumusețea și adevărurile legii creștine. In clipa când

bolșevismul bătea la poarta „sfintei Rusii“, țarul, ca șef al bisericii, păstorea un mănunchiu de teologi-filosofi închiși în turnul lor de fildes, un cler meditativ, ca să nu zicem pasiv, desfășurând o activitate pur rituală, precum și o turmă imensă de bigoți, de pseudo-creștini.

„Acum când bolșevismul este pe cale de dispariție credem că ar fi o mare greșală dacă s'ar reinstala, pur și simplu, biserica moscovită de altă dată, așa cum a evoluat sau a rătăcit în decursul veacurilor, ci se pune însăși problema reîncreștinării poporului rus, prin ajutorul unei biserici ortodoxe active, pentru care fastul exterior să nu fie totul, și prin care învățătura veșnic vie a lui Hristos să se reverse în toate chipurile asupra milioanelor de mușici dornici de a-l cunoaște și a i se închina...“

Totașa ni se pare că exagerează și dl prof. V. Papilian când susține că poporul rus cu toată reputația lui creștină, „a trăit în totdeauna în afară de Dumnezeu“ (Luceafărul).

Ca să atenuăm aceste scuze, destul de grave, nu ne vom referi la vinovăția unor membri ai clerului (de sus până jos), nici la sectarismul intelectualilor ruși, nici la corupția în care căzuse politica țaristă, nici la acțiunea revoluționară iudeo-bolșevică, care a exploatat până la exces păcatele societății și urmările războiului. Ne referim numai la *mucenicia Bisericii ruse*. Un popor care a dat atâta *martiri creștini*, clerici și mireni, intelectuali și necărturari, uciși sub prigoana bolșevicilor iudei și ateți; o Biserică martirizată un sfert de veac fără să moară, o credință din pricina căreia sunt *refugiați* rușii peste tot globul pământului, un neam care acum — după desrobire — își scoate icoanele sfinte și odoarele bisericesti din pământ, nu poate să fie fără Dumnezeu. Au fost *greșeli* cari s'au plătit scump, de cari ne rugăm milostivului Dumnezeu să ne păzească și poporul și ierarhia.

Cât privește problema reîncreștinării poporului rus, ea va pune la încercare și la examen istoric, dragostea și forța misionară a tuturor bisericilor ortodoxe, pe cea rusă din diaspora mai întâi, apoi și pe noi.

Conferință catihetică. In ziua de 23 Octomvrie a. c., la școala primară din Arad-Grădiște, s'a ținut conferința catihetică a preoților din protopopiatul Arad sub președinția Părintelui F. Codreanu. La această conferință au participat, pe lângă preoții din protopopiat și Păr. consiler referent eparhial Caius Turicu, membri corpului didactic al școlii, precum și un numeros public din loc, în frunte cu d-linginer Vladimir Eșeanu.

Conferința s'a început prin lecția practică ținută de Părintele C. Mureșan, elevilor din cl. IV

despre „Dumnezeu Fiul“. Atmosfera profund religioasă în care a decurs această lecție, cât și felul în care propunătorul a știut să coboare această învățătură a Bisericii la mentalitatea elevilor și i-a făcut s'o rețină, au prilejuit tuturor o înaltă satisfacție sufletească.

După terminarea lecției practice Părintele protopop F. Codreanu deschide conferința propriu zisă printr'o cuvântare ocazională. Urmează apoi critica lecției practice, după care conferința o declară de bine reușită.

Din lucrările asupra temei catihetice fixate de Ven. Consiliu Eparhial, despre: „Autoritatea și supunerea în educația religioasă“, s'a cetit lucrarea Părintelui T. Bodârlău. Au urmat apoi discuții privitoare la această temă, după cari conferința a stabilit că mijlocul cel mai eficace pentru a învăța pe copil supunerea față de Dumnezeu, părinți și ierarhia bisericească, este iubirea și munca. Aceasta supunere însă nu trebuie să fie din silă, ci din conștiință. Ea trebuie să fie o supunere voită.

Conferinței catihetice i-a urmat apoi, într'o atmosferă frățească, o masă comună, pregătită de D-nele învățătoare la cantina școlii și servită de elevele cursului ultimelor clase. S'au vizitat cu această ocazie casa culturală și biserica din loc, a cărei aleasă podoabă a impresionat pe toți.

Ceea ce trebuie remarcat din prilejul acestei conferințe catihetice, pe lângă programul ei, este atmosfera de frățietate și de sprijin reciproc ce domnește în suburbia Grădiște între intelectuali, preoți și membri corpului didactic. Dragostea de altar a d-lui inginer V. Eșeanu și sufletul pe care acest ales intelectual îl depune pentru soluționarea tuturor problemelor din acest cartier, precum și căldura și amabilitatea cu care membri corpului didactic au înconjurat pe participanți, denotă o rară conștiințiozitate întru împlinirea datoriei în aceste împrejurări.

Fericit și bogat în roade este ogorul unde se seamănă cu un atare entuziasm și cu atâta abnegație. (D. T.)

■ **Constituire.** În ziua de 22 Oct. a. c. orele 16, într'un cadru solemn, a avut loc constituirea Societății de lectură „Episcopul Grigorie“ a studenților de la Academia noastră de Teologie, în prezența P. C. Păr. Prof. Petre Bancea, delegatul Consiliului Profesorat.

După deschiderea ședinței de constituire, P. C. Părinte Prof. delegat, în cuvinte pline de duh național-creștin — după ce trece în revistă, cu multă obiectivitate, principiile după care s'au condus societățile studențești în anii trecuți — fixează în linii mari principiile și idealurile după care trebuie să se conducă Societatea de lectură

a Studenților în Teologie. În continuare, conform statutelor Societății de lectură „Episcopul Grigorie“, se procedează la alegerea membrilor din comitetul de conducere.

În urma consfătuirilor avute a fost ales următorul comitet:

Președinte de onoare: Prof. P. Bancea, Președinte: Nicolae Nedelcu an. IV, Vice-Președinte: Aurel Leucean an. III, Secretar general: Ioan Zotta an. IV, Secretar de ședințe: Tiberiu Dârlea an. II, Casier: Fabius Serdineanțu an. II, Cenzori: C. Vlădoianu an. IV și Gh. Lipovan an. III, Bibliotecari: V. Guzu an. IV, Simion Mercea an. III, C. Stoicescu an. II, Gheorghe Serb an. I; Comitetul literar: Bulzan Avacum an. II, L. Emandi an. I, A. Petric an. I.

Comitetul fiind ales, P. C. Păr. Prof. delegat prezintă studenților pe noul președinte, urându-i spor la muncă, în misiunea ce i s'a încredințat.

În răspuns, noul președinte mulțumește P. C. Păr. Prof. P. Bancea pentru dragostea părintească cu care a primit a fi Președinte de onoare; mulțumește studenților pentru încrederea ce i-au acordat, alegându-l Președinte al Societății lor academice și promite că își va da tot interesul pentru bunul ei mers. *Asist.*

■ **Reconstituirea Societății Sf. Gheorghe, la Școala Normală:** „Dimitrie Țichindeal“ a avut loc în 28 Sept. c. Ședința a început cu rugăciunea „Împărate Ceresc“, cântată de elevii școlii, în unison. După rugăciune, părintele prof. Iuliu Hălmașean a vorbit despre rolul Soc. Sf. Gheorghe pe lângă școala noastră, apoi s'a recurs la alegerea conducătorilor societății. Au fost declarați aleși următorii:

Președinte: Pantea Lazar cl. VIII, V. Președinte: Ilie Gh. Crișan cl. VII, Secretar I.: Simion Belean cl. VIII, Secretar II.: Crăciun Pantiș cl. VI, Casier: Dumitru Popovici cl. VI.

La sfârșit s'a hotărât ca în ziua de 26 Oct. fiind Sf. Dumitru, Societatea să comemoreze pe patronul școlii: „Dimitrie Țichindeal“.

Dorim spor rodnic Societății noastre. (R. V.)

Nr. 4940/1941.

Ordin Circular

P. C. Păr. protopopi și C. preoți cari împlinesc până la data de 31 Martie 1942, 5, 10, 15, 20 și 25 ani de serviciu și sunt astfel îndreptățiți a primi gradația primă sau o gradație nouă ca spor de salariu, sunt invitați a înainta cerere timbrată către Onor. Minister al Cultelor, prin care vor cere a li-se acorda gradația la care sunt îndreptățiți. C. preoți cari cer gradația primă vor anexa la cerere certificat de serviciu, prin care se

face dovada că împlinesc până la 31 Martie 1942, cinci ani de serviciu. În cerere vor arăta numărul și data actului On. Minister al Cultelor cu care au fost recunoscuți în funcțiune de On. Minister. C. preoți cari au deja una sau mai multe gradații, vor arăta în cerere numărul și data cu care au primit gradația ultimă. Dacă nu pot da aceste date, vor arăta, în raportul către Ven. Consiliu Eparhial, anul în care au primit ultima gradație și la care parohie erau atunci în funcțiune. Dacă nu pot da nici aceste date, aceștia vor înainta certificat de serviciu, în care se va arăta data intrării în funcțiune.

Cererile se vor înainta *direct la Ven. Consiliu Eparhial până la data de 15 Noemvrie a. c.* Cererile întrate după această dată nu se vor lua în considerare.

Se atrage atențiunea C. preoți, că prin noul spor de salar s'a acordat preoților gradația a cincea.

Arad, la 22 Octomvrie 1941.

Consiliul Eparhial.

Nr. 4842/1941.

Comunicate

Comunicăm pentru luare la cunoștință și conformare, ordinul On. Minister al Cultelor Nr. 8112/1941.

Copie: Ordin circular Nr. 8112. Data 6. X. 1941. Către Universități și școli superioare, inspectorate și toate protopopiatele. Corpul Jandarmeriei rurale fiind însărcinat de Președinția Consiliului de Ministri cu culegerea unor anumite date se va adresa pentru unele din ele bisericilor și școlilor. Acestea sunt îndatorate să le deie imediat, eliberând și copiile de pe orice act cerut (acte de botez, căsătorie, înmormântare, matricol școlar, note etc.) în chip gratuit. ss. R. Rosetti. Pentru conformitate, ss. A. Popescu. L. S.

Consiliul Eparhial

Nr. 4843/1941.

Se aduce la cunoștință C. preoți, cari au cerut ajutorul de naștere și a căror cereri au fost rezolvate, că ajutorul se va *ordonanța* imediat ce On. Minister al Cultelor va avea fondul necesar.

Consiliul Eparhial

Nr. 4945/1941.

Termenul de înscriere la școalele sanitare (surori de ocrotire, infirmiere și moașe) s'a prelungit până la data de 1 Noemvrie 1941.

C. preoți sunt invitați să aducă aceasta la cunoștința fete'or care doresc să se înscrie la una din aceste institute, care s'au plasat în orașele Arad, Timișoara și Lugoj.

Arad, la 23 Octomvrie 1941.

Consiliul Eparhial

Nr. 4894/1941.

Comunicăm pentru luare la cunoștință și conformare aci în copie adresa On. Minister al Cultelor Nr. 53210/1941.

Copie: „Copie după adresa Nr. 15565 C. C./1941, a Președinției Consiliului de Ministri, Direcția Secretariatului. Potrivit hotărârii luate în ședința Consiliului de Ministri de Marți 23 Septemvrie 1941, avem onoare a Vă face cunoscut că, Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale este un organ de Stat, iar nu o societate particulară. În consecință, Vă rugăm a dispune să se aducă la cunoștința organelor Dvs. în subordine acest lucru, punându-le în vedere că orice abatere se va săvârși împotriva acestei instituțiuni, va fi sancționată conform legilor în vigoare, pentru nerespectarea autorității Serviciilor Publice. Priemiți, vă rog Domnule Ministru, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni. Secretar General ss. Indescifrabil, Director ss. Basarabeanu“.

Consiliul Eparhial

Nr. 4826/1941.

Pentru a se asigura o cât mai deplină legătură între școală și biserică și pentru a face ca elevii să ia parte efectivă la serviciul divin, conform rezoluțiunii d-lui Ministru General Radu Rosetti, s'au dat dispozițiuni *fiecărei școale să-și alcătuiască un cor bisericesc*, care să cânte în mod obligator în fiecare Duminecă.

C. Părinți sunt invitați să dea tot concursul d-lor învățători ca aceste coruri școlărești să se inactiveze în timpul cel mai scurt posibil. Vor recomanda pentru instruirea acestor ansamble corale Liturghia d-lui profesor Trifon Lugojan (pe trei voci) și Răspunsurile unisone, ambele apărute în Tipografia Diecezană.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 18 Octomvrie 1941.

† Andrei
Episcop.

Prof. Caius Turicu
consilier ref. eparhial

Nr. 4960/1941.

P. C. protopopi și preoți sunt invitați să înainteze imediat tablourile referitoare la confecționarea îmbrăcămintei de iarnă pentru ostași, conform ordinului Nr. 4533 publicat în organul Nr. 41 din 12 Octomvrie 1941.

Arad, la 24 Octomvrie 1941.

† Andrei
Episcop.

Prof. Caius Turicu
consilier ref. eparhial